

Dönem : 22

Yasama Yılı : 2

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 397)

Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya El Değiştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihî Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/603)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

20.5.2003

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-615/2248

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.4.2003 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya El Değiştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihî Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Kültür varlıkları bakımından zengin olan ülkemizden muhtelif yasadışı yollarla bazı eserlerimiz uluslararası sanat piyasasına sunulmak üzere kaçırılmaktadır. Bunun önlenmesi için ülke içinde alınan önlemlerin yanısıra uluslararası düzeyde de önlemler alınması ve bu alanda benzer şekilde topraklarından eser kaçırılan ülkelerle ikili işbirliğinde bulunulması gerekmektedir.

Bu çerçevede, ülkemize benzer şekilde kültür varlıklarına kaynak ülke durumundaki Peru Cumhuriyeti ile yasadışı yollardan ticareti yapılan, ihraç edilen veya el değiştiren kültür varlıklarının korunması, bakımı, onarımı ve iadesine ilişkin bir anlaşma 6 Şubat 2003 tarihinde Viyana’da imzalanmıştır.

Anlaşma, arkeolojik, sanatsal, tarihî ve kültürel varlıkların çalınması, yasadışı yollardan ticaretinin yapılması, ihraç edilmesi veya el değiştirmesi üzerine bu varlıkların iadesi için olduğu kadar korunması ve konservasyonu amacı doğrultusunda da ortak kurallar oluşturmakta, bu amaçla oluşturulacak işbirliğinin esaslarını anahatlarıyla belirlemektedir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür,

Gençlik ve Spor Komisyonu

5.6.2003

Esas No. : 1/603

Karar No. : 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz, gündeminde yer alan “Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya Eldeğiştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihi Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı”nı (1/603) görüşmek üzere 5 Haziran 2003 tarihinde toplanmıştır. Toplantıya Dışişleri Bakanlığı temsilcisi katılmıştır.

Komisyonumuzca, kültür varlıklarımızın yasadışı yollarla uluslararası sanat piyasasına sunulmak üzere kaçırılmasını önlemeye yönelik anlaşmanın onaylanmasının gerekçesi doğrultusunda uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Tasarının bu yöndeki 1 inci maddesiyle yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 nci ve 3 üncü maddeleri ve tümü oya sunulmuş ve Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Tayyar Altıkulaç</i>	<i>Hikmet Özdemir</i>	<i>Recep Garip</i>
İstanbul	Çankırı	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Tomanbay</i>	<i>Hüseyin Ekmekçioğlu</i>	<i>Burhan Kılıç</i>
Ankara	Antalya	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Aydınhoğlu</i>	<i>Faruk Anbarcıoğlu</i>	<i>Mustafa Özyurt</i>
Balıkesir	Bursa	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Özyılmaz</i>	<i>Temel Yılmaz</i>	<i>Muharrem Karslu</i>
Erzurum	Gümüşhane	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Berhan Şimşek</i>	Hacı Turan	<i>Hüseyin Özcan</i>
İstanbul	Kırşehir	Mersin
Üye	(İmzada bulunamadı.)	Üye
<i>İlyas Çakır</i>	Üye	<i>Muharrem İnce</i>
Rize	<i>Osman Kılıç</i>	Yalova
	Sivas	
	Üye	
	<i>Mehmet Çiçek</i>	
	Yozgat	

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PERU CUMHURİYETİ ARASINDA YASADIŞI
YOLLARDAN TİCARETİ YAPILAN, İHRAÇ EDİLEN VEYA EL DEĞİŞTİREN
KÜLTÜREL, ARKEOLOJİK, SANATSAL VE TARİHİ VARLIKLARIN KORUNMASI,
KONSERVASYONU, ELE GEÇİRİLMESİ VE İADESİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/603

Karar No. : 194

8.4.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya El Değıştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihî Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 8 Nisan 2004 tarihli 33 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Kültür varlıkları muhtelif yasadışı yollarla kaçırılan bir ülke olarak, ülkemiz içinde alınan önlemlerin yanı sıra bu alanda benzer şekilde topraklarından eser kaçırılan ülkelerle işbirliği yapılması çerçevesinde imzalanan ve kaçırılan kültür varlıklarının iadesi, korunması amacıyla işbirliği esaslarının ana hatlarını çizen Anlaşma, Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>A. Müfit Yetkin</i>
İstanbul	Ankara	Şanlıurfa
Üye	Üye	Üye
<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>	<i>Mehmet Güner</i>	<i>Mustafa Dünder</i>
Ankara	Bolu	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>M. İhsan Arslan</i>	<i>Mehmet Eraslan</i>	<i>Halil Akyüz</i>
Diyarbakır	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Hasan Ören</i>
Karaman	Manisa	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>	<i>Öner Ergenç</i>
Mardin	Sakarya	Siirt

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PERU CUMHURİYETİ ARASINDA YASADIŞI YOLLARDAN TİCARETİ YAPILAN, İHRAÇ EDİLEN VEYA EL DEĞİŞTİREN KÜLTÜREL, ARKEOLOJİK, SANATSAL VE TARİHİ VARLIKLARIN KORUNMASI, KONSERVASYONU, ELE GEÇİRİLMESİ VE İADESİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 6 Şubat 2003 tarihinde Viyana'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Yasadışı Yollardan Ticareti Yapılan, İhraç Edilen veya El Değiştiren Kültürel, Arkeolojik, Sanatsal ve Tarihî Varlıkların Korunması, Konservasyonu, Ele Geçirilmesi ve İadesine İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PERU CUMHURİYETİ ARASINDA YASADIŞI YOLLARDAN TİCARETİ YAPILAN, İHRAÇ EDİLEN VEYA EL DEĞİŞTİREN KÜLTÜREL, ARKEOLOJİK, SANATSAL VE TARİHİ VARLIKLARIN KORUNMASI, KONSERVASYONU, ELE GEÇİRİLMESİ VE İADESİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı V.

A. Şener

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı V.

B. Atalay

Milli Savunma Bakanı

M. F. Gönül

Milli Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Turizm Bakanı

G. Akşit

Çevre Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Orman Bakanı V.

S. Güçlü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
PERU CUMHURİYETİ
ARASINDA
YASADIŞI YOLLARDAN TİCARETİ YAPILAN, İHRAÇ EDİLEN
VEYA
EL DEĞİŞTİREN KÜLTÜREL, ARKEOLOJİK, SANATSAL VE TARİHİ
VARLIKLARIN KORUNMASI, KONSERVASYONU, ELE GEÇİRİLMESİ
VE
İADESİNE İLİŞKİN ANLAŞMA

Aşağıda "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti:

Kültür miraslarının parçası olarak kabul edilen varlıkların çalınmasının ve yasadışı olarak ihracının gerek bu varlıklara, özellikle de arkeolojik ve benzeri alanların ve diğer tarihi ve kültürel değer taşıyan alanların yağmalanması suretiyle, ülkelerine verdiği ciddi zararın bilincinde olarak.

Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili 1970 UNESCO Sözleşmesi ve Dünya, Kültür ve Doğal Mirasının Korunmasına ilişkin 1972 UNESCO Sözleşmesinde öngörülen ilke ve düzenlemeler uyarınca kültür miraslarının korunması ve konservasyonunun başat önemini kabul ederek.

Taraflar arasında çalınan, yasadışı yollardan ihraç, ithal edilen veya el değiştiren kültürel varlıkların iadesinde işbirliğinin, her iki tarafın kendilerine ait kültür varlıklarının gerçek sahibi olması hakkının korunması ve tanınması için etkili bir yol oluşturduğuna inanarak.

Çalınmaları veya yasadışı yollardan yurtdışına ihraç edilmeleri halinde bu varlıkların iadesi için olduğu kadar, korunması ve konservasyonu konusunda ortak kurallar oluşturmak isteğiyle.

Her ülkenin kültür varlığının ayırt edici ve eşsiz özelliğinden dolayı ticarete konu olmaması gereğini kabul ederek.

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1

Taraflar, çalınan, yasadışı yollardan ticareti yapılan, ihraç edilen veya el değiştiren arkeolojik, sanatsal, tarihi ve kültürel varlıkların kendi topraklarına girişini yasaklamayı ve engellemeyi taahhüt ederler.

Madde 2

Bu Anlaşmanın amacı uyarınca "kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihi varlıklar" terimi aşağıdaki şekilde anlaşılacaktır:

(a) mimari nesnelere, heykeller, seramik eserler, metal nesnelere, kumaşlar ve diğer insan yaratışı eserler veya parçalarını da kapsamına alan ve taraflarca eski eser olarak sınıflandırılan nesne ve araçlar.

(b) hayvanlara, bitkilere, minerallere ve anatomiye ait nadide koleksiyonlar ve numuneler, sınıflandırılmış veya sınıflandırılmamış paleontolojik döneme ait nesnelere.

(c) her iki ülkenin farklı kültür, hanedan ve tarihi dönemlerine ait dini ya da din dışı sanat ürünleri veya bunların parçaları,

(d) bilim ve teknoloji tarihine ve askeri ve sosyal tarihe, ulusal liderlerin, düşünürlerin, bilim adamlarının ve sanatçıların hayatlarına, ulusal önem taşıyan olaylara ait olanlar da dahil olmak üzere tarihe ilişkin varlıklar,

(e) arkeolojik kazılarda çıkarılanlar (resmi ve yasadışı kazılar da dahil olmak üzere) veya arkeolojik keşifler,

(f) tahrip olmuş sanatsal veya tarihi anıtlar veya arkeolojik mekanların unsurları,

(g) merkezi idare, eyalet veya belediye idareleri ya da eşdeğer kuruluşların arşivlerindeki onlara veya her iki hükümetin temsile yetkili olduğu dini kuruluşlara ait tarafların yasaları uyarınca korunan veya elli yıldan eski resmi belgeler,

(h) yüz yıldan daha eski olan bozuk paralar, yazıtlar, oyma mühürler gibi eski eserler,

(i) herhangi bir materyal üstüne tamamen elle ve herhangi bir malzemeyle yapılan resimler, tablolar, çizimler, herhangi bir malzemeden yapılmış heykel sanatının özgün eserleri, özgün kabartma, baskı ve taşbaskılar ile herhangi bir malzemeden özgün sanatsal düzenleme ve montajlar gibi sanat değeri olan eserler,

(j) tek tek veya bir koleksiyonun parçası olarak nadide el yazmaları, XVI. yüzyıl başlarından önceki dönemden kalma matbaa baskısı kitaplar, eski kitaplar, özellikle tarihi, sanatsal, bilimsel ve edebi değeri olan belge ve yayınlar,

(k) tek tek veya koleksiyonlar halinde posta pulları, damga pulları ve benzeri pullar,

(l) ses, fotoğrafik ve sinematografik arşivler de dahil olmak üzere arşivler,

(m) yüzyıldan eski, tarihi ve kültürel değeri olan müzik aletleri de dahil olmak üzere mobilya birimleri, iş aletleri ve gereçler,

(n) yok olma tehlikesi içindeki Amazon bölgesindeki etnik gruplara ait olanlar da dahil olmak üzere sınıflandırılmış ya da sınıflandırılmamış etnolojik değeri olan nesnelere,

(o) sualtından çıkarılan kültür mirası,

Aynı şekilde, her iki tarafın özel niteliklerinden dolayı bu maddeye dahil edilmesini gerekli gördüğü özel mülkiyeteki kültür varlıkları ve belgeler. Bunların ilgili kültür makamları tarafından tescil edilmiş ve sınıflandırılmış olmaları gerekmektedir.

Madde 3

Taraflardan birinin acil talebi üzerine, diğer taraf yürürlükteki ulusal yasalara ve uluslararası anlaşmalara göre istekte bulunan tarafın topraklarından çalınan, yasadışı yollardan ihraç edilen veya el değiştiren herhangi bir kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihsel varlığı ele geçirip, iadesine ilişkin gerekli hukuki adımları atacaktır.

Kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihsel varlıkların ele geçirilmesi ve iadesine ilişkin talepler diplomatik yollardan resmîyet kazanacaktır.

Yukarıda belirtilen varlıkların ele geçirilmesi ve iadesine ilişkin masraflar talepte bulunan tarafça karşılanacaktır.

Madde 4

Kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihsel varlıkların çalındığına dair ve bahsedilen varlıkların uluslararası düzeyde ticarete konu olması ihtimali olduğuna inanılıyorsa uygulanan yöntem hakkında her bir taraf diğerine bildirimde bulunacaktır.

Bu amaçla ve bu gibi amaçlarla yürütülen polis soruşturmasına dayanılarak, hırsızlık, satış, yasadışı yollardan ithal ve ihraç ve/veya benzeri suç teşkil eden davranışlarda bulunmuş kişilerle varlıkların teşhisinin sağlanması için, ayrıca suçlular tarafından uygulanan yöntemin belirlenmesi bakımından mümkün olan tüm tamamlayıcı bilgiler diğer tarafa sunulacaktır.

Aynı şekilde, Taraflar, çalınmış veya yasadışı yollardan kaçırılmış kültür varlıklarının teşhis sürecinin ve koruyucu önlemlerin uygulanmasını kolaylaştırmak için mümkün olan tüm bilgileri birbirlerinin gümrük yetkilileri, liman, havaalanı ve sınır güvenlik güçleri ile paylaşacaklar; kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihsel varlıkların yasadışı dolaşımına karşı uygun koruma önlemlerini ve zecri tedbirleri alacaklar ve bu gibi durumlarda işbirliği yapacaklardır.

Madde 5

Taraflar, bu anlaşmanın uygulanması suretiyle iade edilen kültürel, arkeolojik, sanatsal ve tarihsel varlıkları gümrük vergisi ve diğer vergilerden muaf tutacaklardır.

Madde 6

Bu anlaşma, Taraflardan birinin önerisi üzerine Taraflar arasında varılacak mutabakata göre değiştirilebilir. Değişiklikler karşılıklı diplomatik bildirimlerin değişimi ya da tarafların üzerinde anlaşacağı başka bir yöntemle resmîyet kazanır.

Madde 7

Bu anlaşma onay belgelerinin teati edilmesinden itibaren yürürlüğe girer ve Taraflardan biri diğerine bir sene öncesinden anlaşmayı sona erdirmeye niyetini bildirmediği sürece yürürlükte kalır.

Bu anlaşma Viyana'da, 2003 yılının Şubat ayının altıncı gününde Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde, her metin aynı derecede özgün olmak üzere, iki nüsha olarak düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

A. Mithat BALKAN

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi

Peru Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Javier PAULINICH

Peru Cumhuriyeti Büyükelçisi

